

# ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

KIADÓHIVATAL:  
KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.  
Egyszám ára: 10 kr.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:  
Egész évre 5 frt. fél évre 2.50 negyed évre 1.25

## Az újtemplomtér rendezése.

Az elmúlt évek során nem egyszer hívtuk föl a hatóság figyelmét az újtemplom előtt elterülő térség rendezetlen állapotára.

Nemcsak az idegennek, de a város lakosainak is oly visszás, kellemetlen látvány az újtemplomtér jelenlegi rendetlen állapota, hogy szinte azt kérdezzük magunktól, vajjon ez a tér a városhoz tartozik-e, vagy valamely gazdátlan terület, hogy ily elhanyagolt, rendetlen állapotban hagyják évek óta.

A kereszt és a kut úgy emelkednek ki a tér gödrös, partos talajából, mint a szigetek a tóból. A fészület és kut egykori fölépítői ugyanis számítva a tér kelendő föltöltésére, jó magasra rakták az alapokat, hogy a föltöltés a kereszt és kut építményét már a rendes magasságban találja.

A tér föltöltésére, rendezésére, befásítására azonban mindez ideig hiába vártunk.

Pedig nemcsak szépészeti indok teszi sürögősen kívánatosá az újtemplomtér rendezését.

Az alsóvárosban lassanként bár, de ki fog fejlődni egy második központ is. Már a templom fölépítése alapja és kiindulója ezen újabb központnak, mi az újtemplomteri iskola kiépítése által még inkább meg fog erősödni. Az alsóváros-

nak az újtemplomtéren kívül más köztere nincs, ezen elhanyagolt, esős időben alig megközelíthető tér volna hivatalra, hogy az alsóvárosnak czélszerű rendezés által térbeli központul szolgáljon.

Egészségügyi tekintetből a teret nemcsak elegyengetni és feltölteni kellene, de fásítani is, sőt oda hatni, hogy az újtemplomtéren a piac egy része is p. a zöldség vagy szalma és tüzelőanyagok piacza elhelyezést nyerjen.

A föltöltés, elegyengetés és befásítás ha a város mindezt házilag kezelve, a nagyobb munkaidő beállta előtt fogantossá válna, nagy költséggel nem járna és nemcsak a tér nyerne ezen munka által, de azonnal más, szebb látványt nyújtana az újtemplom is, sőt sokat nyerne ez által szépészeti, egészségügyi és közforgalmi tekintetekben az egész alsóváros.

A mi a piac egy részének az újtemplomterre való helyezését illeti, ez nemcsak igazságos kívánság, de térbelileg helyes is. Az újtemplomtér körülbelül a város középpontján fekszik, tehát az itt elhelyezendő piacrészt a város minden lakosa térbelileg legkönnyebben elérheti. És ha tekintetbe vesszük azt, hogy az egész nyáron sátorozó zöldség-árusok a főtérnek diszére épen nem válnak, ha tekintetbe vesszük, hogy a mostani ugynevezett szénatér a széna, szalma és tüzelőanyagok piaci helyének szük

is, alkalmatlan is, el kell ismernünk, hogy ezen tárgyak piacának az újtemplomtérenél alkalmasabb helyet nem kaphatunk.

De meg kötelességünk is odahatni, hogy az egyes városrészek a maguk külön területén is megtalálják az alkalmas eszközöket az előhaladásra és az ily előhaladásnak nagy rugója a piaci forgalom létrehozása.

Az újtemplomtér rendezése által azonban még a város teljes munkát nem végeztet.

Az újtemplomterbe hét nagy és népes utca torkollik. Ezen utcák kocsiutjai általában igen el vannak hanyagolva. Már csekélyebb esőzés idején is olyan kátyuk keletkeznek ezekben, mik a közlekedést majdnem lehetlenné teszik.

Ha tényleg azon czélt akarjuk elérni, hogy újtemplomterünk a városnak második központja, tere legyen, akkor a közlekedés megkönnyítése czéljából ezen hét utcának, különösen az Ovoda és Géza utcáknak helyreállításáról is gondoskodnunk kell, mert igazán nevetséges állapot, hogy a gyalogjárdák ezen utcákban aszfalttal vannak burkolva, az aszfalttól egy lépésnyivel pedig összedőlnek a lovak a feneketlen kátyuban.

Ugy tudjuk, hogy a templomépítés alkalmával az alapozásokból kihordott nagy földmennyiséget, mely a föltöltésre nagy részben elég lett volna, a városi

## A „ZENTAI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

### Mükedvelők előadásáról.

(A zentai izr. nőegylet január 28-iki estélye).

Őszintén mondjam, hogy nagy zavarban vagyok. Zavaromat nem a mükedvelők feleségem okozza, a kinek játékát a többi mükedvelők játékával együtt kell méltatnom, hanem okozza azon körülmény, hogy a mükedvelőkről szóló kritika a közforgalomnak örvendő szabályok szerint nem egyéb, mint csupa sablon, frázis és émélygösen magasztaló dicséretes halmozata.

Mármint tessék úgy forgatni a tollat, hogy a kritika átgörjje ezen „közforgalmi szabályokat” és mindenképpen azt a meggyőződést keltsse, hogy kényszer paragrafusok nem irányították a kritikus tollát.

Nehéz dolog, de megpróbálom. Feladatomat megkönnyíti a színelőadáson megjelent nagyszámu intelligens közönség, -- mely közönség a szó legigazibb értelmében kellemes „meglepetésben” részesült.

A mükedvelői előadások hallgató közönsége már otthon, jó előre redukálja igényeit és rendszeren a redukált igényekkel próbálja összhangba hozni az előadás élvezhetőségét. Így történt most is és mert így történt, azért volt annyira nagy a meglepetés és mindennek fölött kellemes.

Közönségünk mükedvelői előadásra gyülekezett és egy pompás darabot kitünő előadás-

ban élvezett végig, őszintén és fokozatosan lelkesülve a szereplők ügyes és majdnem minden árnyalatban tökéletes játékában.

És most térjünk át a részletekre.

Dr. Hajdu Dezső (Kapor Kálmán) farszto, nehéz szerepét bármely elsőrendű rutinizott színésznek is becsületére való színpadi otthonossággal, diszkrétén és jóízű humorral játszotta meg.

Tényi Mariska k. a. (Mariska) a kinematograf által letelepített férjnek feleségét játszotta, illetve alakította. A kisasszony nagyon kedves játékával a határozott művészi sikeren felül indirekt még egy másik eredményt is elért, azt t. i., hogy a kisasszony jövődöbeli férje örizkedni fog Edison újabb és legújabb ta álmanjától, -- mert bebizonyult, hogy a kisasszonynak ha kell olyan energikus fellépése van, hogy a jövődöbeli férj uram hasonló esetben okvetlenül a „sarokba szorul.”

Harsányi János (Göncs Bálint) egy mulatni vágyó kedélyes apóst, kifogástalan ügyességgel alakított, derűtséget kelte minden mozdulatával és kijelentésével.

Kabos Arminné (Róza) a „jövöt” játszotta el. Hangja természetes anyós hang, de arca anyósának még fiatal volt. (Ezen utóbbi a közönség véleménye, én mint kritikus térj az arca ifjúságát nem kifogásolhatom.)

Braun Irénke k. a. (Kazár Vilma) megenni való kedveséggel élénken, üdén játszott egy kedves kis epizod szerepét. A kisasszony ugy-

szolván önmagát adta a színpadon és olyan meszterkéletlenül, vigan csevegett partnerével, hogy különösen a „csók jelenetben” (valahogy megne tudja a felesége!) irigyeltük Menszky Bori zt.

Milkó Mátyás Kaján Tóbiása kabinet alakítás volt, kitünő maszka, hangja és alakításával megérdemelte, hogy a nyílt színen kitapsolják.

Dr. Braun Károly (Menszky Borisz) egyikét a legnehezebb szerepeknek játszotta úgy, hogy állandóan derűtséggel tartotta a közönséget. Olyan természetesen kacagni és úgy beleélni magát valamely szerepbe csak kiváló színész talentumnak sikerülhet.

Hirschenhauser Ella k. a. (Julis) festeni való szobacizizuska volt. Daczára annak, hogy a kisasszony csak kisebb epizod szerepben lépett fel mégis nagy része volt az est sikerében.

Bricha Nándor (Ladányi) és Mezei Elek (Gombos) urak kisebb szerepeikben ügyesen beilleszkedtek a kiválóan sikerült előadás díszes keretébe.

Az előadás mindvégig összevágó, gördülékeny, a haragos részletekben kiemelkedő -- egy szóval kifogástalan volt és ezért Braun Soma rendezésének is a legnagyobb elismeréssel adózhatunk.

Előadás után az Eugen szálloda emeleti termeiben táncmulatság következett, melynek csak a reggeli órákban volt vége.

K. Á.

hatóság akkoriban elhordatta és fölhasználta azon kijelentéssel, hogy a templom fölépülése után a teret úgy is rendezni fogják és akkor jobb — fának való fekete — földet hordatnak az elhasznált föld helyett. Erre azonban ez ideig senkinek sem volt gondja.

Az óta sok idő elmult, a város ujra alakította tisztikarát. A város ezen új vezetőihez intézzük jelen sorainkat.

A választás izgalmait a csendes munkálkodás ideje váltotta föl. Sokat elhanyagoltunk a multban, a mit egy kis jóakarattal elvégezhetünk volna. Az elhanyagolt dolgok közé tartozott az új templomter is. Ideje hogy sorba vegyük a hibák, bajok javítását és ha ezt tesszük, akkor a város második köztere bizonyára mielőbb a kívánatos és régen várt rendezésben fog részesülni.

## HIREK.

**Esküvő.** Tegnap, f. hó 4-én esküdött örök hűségét vásosunk polgármestere dr. Buday Dezső Özv. Sztrilich Antalné Ujházy Iona urnónek a belvárosi templomban. Az esküvő a legszűkebb családi körben történt. Az ifju házaspárnak ez alkalommal számosan gratuláltak, a sok jó kívánsághoz csatoljuk a magunkét is és ohajtjuk, hogy ezen kölcsönös benső érzelemből származott szép frigyben lebegjen mindvégig az Isten áldása.

**A zentai kereskedő ifjak egylete** által tervezett elite álarczos bál nem lesz megtartva, hanem e helyett egy nagyszabású hangverseny rendezését határozta el az egylet választmánya. A hangverseny, mely folyó hó 18-ikán lesz, az Eugen szálloda disztermében tartatik majd meg és művészi tekintetben a legkiválóbb mulatságok egyike leend. E hangversenyen fog először fellépni Heilbrunné — Boros Bella úrhölgy, a ki nek meglepően szép hangjában volt alkalmunk gyönyörködni és így mondhatjuk, hogy a zentai közönség műkedvelői hangversenyen aligha hallott még ilyen szép és iskolázott hangú művésznőt. A hangverseny többi száma is érdekes lesz. Humoros felolvasás, zongora játék (esetleg hegedű is) monológ mind úgy összeállítva, hogy a kényesebb igényű közönség is megfelelő szórakozást találjon. A helyi ártok, a kereskedő ifjak egyletének eddigi szokásai szerint mérsékeltnek lesznek — mert az egylet célja, hogy olcsó pénzért mentől nagyobb közönség — kevés anyagi áldozattal jól mulasson. A részletes műsor lapunk jövő számában, valamint a kiküldendő meghívókon közölve lesz.

**Ötvenedik évfordulója volt** f. hó 1-én annak, hogy városunk lakossága a beözönlő elenségtől menekülve elhagyták e város falait. Ezen emlékeztető napot az agg honvédek is kegyelettel ünnepelték. Testületeleg vettek részt a szt. misén, honnét a temetőbe akartak kivonulni az e napon elhaltak sírhalmához, de őket ezen szándékukban a kellemetlen idő megakadályozta.

**Nyilvános köszönet.** A „Zentai izr. Nőegylet” elnöksége már ez uton is köszönetét nyilváníttja Kabos Árminné, Tényi Mariska, Braun Irénke és Hirschenhauser Ella úrhölgyeknek, úgy Harsányi János, dr. Braun Károly, dr. Hajdu Dezső, Mezei Elek, Brichta Nándor, Milkó Mátyás és Deutsch József uraknak, hogy a folyó évi január hó 28-án rendezett műkedvelői színi előadásán szerepelni, Braun Soma urnak pedig azért, hogy a szindarab rendezése körül fáradozni szivesek voltak.

**25. év multán** azon ténnyezők között, melyek nagy mértékben hozzájárultak a hazai mezőgazdaság és kertészet haladásához, az első között látjuk a *Mauthner Ödön* magkereskedő cégét, mely az idén ünnepi fennállásának 25 éves jubileumát. E cég működését mindenütt elismerés és méltánylás kísérte és hogy többet ne említsünk, a cég tulajdonosát Ferencz József-rend és az orosz Szt. Anna-rend lovagkeresztjével és a bolgár nemzeti rend tisztikeresztjével tüntették ki. Ezenkívül a *Mauthner cég* es.

és kir. udvari szállító és évek óta szállítja Ő felsége kastélyai és birtokai magszükségletét az egész osztr. magy. monarchiában, továbbá több királyi, fejedelmi, főhercegi és hercegi udvarnak is szállítója. A Mauthner-féle magvak különben 27-szer lettek bel- és külföldi kiállításokon első díjakkal kitüntetve. A jubileumi főárjegyzéke — melyet a cég kívánatra ingyen és bérmentve küld, — valódi remekmű, egy kitűnő növénytermelési utmutató, nemcsak a benne előforduló számtalan tenyésztési utasítások, hanem a megragadón szép és hű növényfényképek miatt is. Legjellemzőbb, hogy e főárjegyzék nem a rendelő rovására ilyen fényes, mert a magárok, tekintve az ismert kitűnőséget és föltétlen megbízhatóságot, sokkal olcsóbbak, mint bármely másik magyar vagy külföldi cégéknél, hanem a Mauthner cég rengeteg forgalmában leli magyarázatát és elég érdekes megtudni, hogy említett árjegyzék költségeit az összes rendelésekre megosztva, *egy rendelésre nem egészen 3/4 kr.* esik.

**Jubileum.** A „zentai izr. nőegylet” egyik legbuzgóbb tisztviselőjét dr. Glücksthal Adolfné úrhölgy 10 éves pénztárosi működését jubilálta a tegnapi napon. A nőegylet egész választmánya testületeleg jelent meg az ünnepelt urnő lakásán, a hol König Vilmos egyleti titkár lendületes beszédben méltányolta a fáradságtalan pénztárosnő kiváló érdemeit. A nőegylet választmánya ez alkalommal egy gyönyörű író mappát adott át emlékül Glücksthal Adolfné úrhölgynek a ki meghatva mondott köszönetet a nőegylet figyelméért.

**Felülfizetés.** A „Zentai izr. Nőegylet” által folyó évi január hó 28-án rendezett műkedvelői színi előadással egybekötött tánczvizalom alkalmával felülfizettek: Kovács Mátyás úr (Budapest) 10 frt, Kovács László úr 4 frt, Dr. Fischer Jákó úr (Szabadka) 3 frt 50 kr, Harsányi János úr 3 frt, Kohn Mórné, Dr. Glücksthal Adolfné úrhölgyek, Dr. Flesch Miksa, Barkóczi Izsó, Dr. Rothmann Árpád, Endrei Soma urak 2—2 frt, Özv. Deutsch Farkasné, Özv. Dr. Strilich Antalné úrnők, Rezsny Aurél úr 1.50—1.50 Milkó Mátyás úr 1 frt 17 kr, Bergel Antalné, Dr. Méri Sándorné, Özv. Stern Adolfné, Frankl Henrikné, Özv. Braun Jakabné, Hábemann Dezsóné, úrhölgyek 1—1 frt, Büchler Zsigmond úr 80 kr, Ganzl Lajos úr 60 kr, Krausz Manó úr 50 kr, Kohn Henrik, Schlesinger Adolf, Gróf József, Goldstein Simon, Zentai János, Moldova Béla Dörner Gyula urak 40—40kr. és N. N. 10 kr. Összesen 48 frt, 97 krt, mely összegért fogadják a szives adakozók az egylet elnökségének hálás köszönetét. Különösen pedig köszönetünket nyilváníttjuk Benes Andrásné és Müller Lajosné úrnőknek, mint a kik a tánczvizalom alkalmával kijátszott nyereséget tárgyéért befolyt 13 frttal az egylet vagyonát gyarapítani szivesek voltak.

**A „Zentai izr. Nőegylet”** évi rendes közgyűlését folyó hó 5-én vagyis a mai napon dél után 2 és fél órakor a zentai izr. felekezeti iskola tantermében fogja megtartani, melyre a t. egyleti tagok ez uton is meghívotnak. Az Elnökség.

**Nyilvános köszönet.** A zentai kaszinó az általa rendezett estély alkalmával 30, az izr. nőegylet 15 drb. deákjegyet bocsátott rendelkezésemre, hogy azt jó magaviseletű gymn. tanulók között díjmentesen kiosszsam. Annak kijelentésével, hogy nevezett egyesületek humanus intenciójának elegett tettem, az illető tanulók nevében köszönetet mondok a szives áldozatkészségért. Zentán, 1899. február 1. Szűcs Lajos gymn. igazgató.

**Népies gazdasági előadások.** A „Zentai Gazdakör” és az adai m. kir. földmivessiskola tantestülete által rendezett népies gazdasági előadások folyamán a mai napon Martonoson Lukácsy Imre földm. iskolai igazgató és Tóth Lajos gazdaköri elnök tartanak előadásokat és pedig Lukácsy Imre előadásának tárgya a talajművelés és a trágya fontossága a gazdaságban, Tóth Lajos előadásának tárgya a szövetkezés célja. Adorjánon Novoszel János gazd. ism. iskolai igazgató és Kovács Géza gazd. szaktanító tartanak előadásokat, előbbi a gyümölcsfák ültetése, ápolása és védelméről, utóbbi az okszerű selyemtenyésztésről értekezik; Tetőhegyesen

Szabó Sándor városi állatorvos és Lebák Béla gazd. szaktanító tartanak előadásokat, előbbi a ragadós állati betegségekről, utóbbi a szarvasmarhatenyésztésről és tejkezelésről értekezik. A folyamatban lévő előadások iránt a gazdák minden községben a legnagyobb érdeklődést tanúsítják. Minden előadás után számosan keresik föl az előadókat, hogy tőlük egy és más kérdésben szakszerű fölvilágosításokat és tanácsokat kérjenek. Az egyes községelöljáróságok a legnagyobb előzékenységgel támogatják az előadókat közhasznú munkájukban. Különösen ki kell itt emelnünk dr. Mikosevits Kanut járási főszolgabíró, ki járásában nemcsak mindent elkövet arra, hogy a gazdasági előadásokon minél nagyobb hallgatóság vegyen részt, de ha nagy elfoglaltsága megengedi személyes jelenlétével is buzdítja a gazdaközönséget a közhasznú előadásokon való részvételre.

**Szaváló-kör.** A főgymnasium ifjusága f. hó 2-án szaválókört alakított. A körnek vezetését dr. Ferenczy Alajos tanár vállalta el. A nemes célú kör megalakulása a tanuló ifjuság között élénk örömet keltett.

**Uj gazdakörök a vidékén.** Mint értesülünk a csantavéri gazdák között élénk mozgalom indult meg a gazdakör megalakítása iránt. A mozgalom vezetője a napokban személyesen kereste föl a „Zentai Gazdakör” elnökségét, hogy tőle némi fölvilágosításokat, nyerjen a megalakítás munkálataira vonatkozólag. Adán szintén hasonló mozgalom van keletkezében, itt a mozgalom élén Lukácsy Imre földmivessiskolai igazgató áll.

**Jótekonyság.** F. évi február hó 1-én tartott tűzoltó egyleti tánczvizalom alkalmával az egylet céljaira felülfizettek: Dudás István, Markovits és Braun 5—5 frtot, Matkovits József 3 frtot, Dr. Glücksthal Adolf 2 frtot, Erdőhelyi Menyhért 1 frt 80 krt, Nikolits György 1 frt 60 krt, Heiszler Ferencz 1 frt 40 krt, Bergel Antal, Györgyovánszky György, Biliczky Félix és ifj. Jedlicska István 1—1 frtot, Jedlicska István idsb. és Tolmácsy Márton 70—70 krt. Forray Ferencz 60 krt, Özv. Kósó Istvánné 50 krt, Horti János, Lengei Sándor, N. N. 40—40 krt, Tényi József 30 krt, összesen: 27 frt. 80 krt. Fogadják a kegyes adományozók ezúton a parancsnokság hálás köszönetét.

**Ezredik cséplőgép.** Hirt adtunk arról a körülményről, hogy az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény Társulat ezredik cséplőgépének elkészülte alkalmából nagy ünnepet rendezett. Az ünnepély — mint lapunkat értesítik — kiválóan sikerült. Az ünnepélyen több százan vettek részt, köztük a magyar kormány képviselői is. A bemutatott ezredik cséplőkészlet a gépipar valódi remeke és minden szöge, legkisebb részecskéje ezen gyárban készült. Az ezredik cséplőkészletet a párisi világiállításra fogják küldeni.

**Állategészségügyi kimutatás** Bács-Bodrog vármegyében. Vesztség: Bács-Kula 2 udv. Béreg 1 udv., Déronya 1 udv., Ó-Kanizsa 1 u., Sztanisics 1 udvar, összesen 5 község 6 udvar. Takonykór és bőrféreg: Zsablya 1 udv., Zenta 1 udv., összesen 2 község 2 udvar. Ragadós száj- és körömfájás: Bács-Vaskut 2 udvar. Sertésvész: Bács 1 udv., Káty 1 udvar, Mélyku 1 udv., Pacsér 1 udv., Temerin 4 u., Ujverbász 3 udvar, Zenta 1 u., összesen 7 község.

**Mozgolódnak a szocialisták.** Mint a lapok írják, a szocialisták vezetői ismét megütköztek a nagy doboz, és már a mai napon is az ország különféle városaiban tartanak gyűléseket az általános és titkos szavazási jog behozatala érdekében. Ugy irták a lapok, Szegeden lesz a legnagyobb elvtársi gyűlés, de még Zentán is ki van tűzve a gyülekezés. A hír azonban nem való, legalább a Zentára vonatkozó része, mert nálunk most ilyen gyűlés tartásáról senki sem tud semmit.

**A kóló veszedelme.** Gerber Jakab vendéglőjében mult hó 29-én a szerb fiatalok tánczolt. A kólónál két lány, régebbi összekülönbözés folytán összevetett és nem akarták egymást a kólóba befogadni. A dulakodás, hogy általános zene-bonára ne változzék, rendőri beavatkozást igényelt, de ez ellen Lality Dömötörné hevesen

tiltakozott, mi közben a rendőr őrmestert nem épen hízogó títulosokkal illette, a miért most kérdőre fogják vonni.

**A hősies kofa.** Tóth Mária korpát árult a hetipiaczon, Rekovits Ferenc pedig korpát akart venni. Véletlen szerencsétlenségéből Rekovits Tóth Mária korpájánál állapodott meg és a venni akarók ősi szokásához híven a korpát ocsárolni kezdte, hogy minél olcsóbban hozzájuthasson. Tóth Mária azonban megsértődött és a válogatós vevőt összeszidta, Rekovitsban is fölzortyant erre a férfi virtus és jól vissza felelgetett, a miből azután nagy veszedelem támadt, mert a heves szóharcban Tóth Mária nem bírta szuszszal és úgy segített magán, hogy kiugrott a szabad térségre és Rekovitsot amugy isten igazában el kezdte páholni. Rekovitsot a heves támadás futásra kényszerítette, a korpa-kofa meg utána és ütötte a hol érte a piaci népség nagy multságára. Végre a rendőrség fegyverezte le a harcziat asszonyt, a kit azután kivivott győzelmének emlékére 10 frt pénzbírsággal örvendeztettek meg.

**A suba.** Még az őszszel történt, hogy Mészáros György moholi lakos egy felsőhegyi kocsmá előtt megállott kocsijával, értékes subáját a lovakra vetette, maga pedig betért egy itókára a kocsmába. Mikor jó idő múlva kijött a kocsihoz a subát sehoh sem találta, valami enyveskező magyar lehuzta a lovokról. A csendőrség azóta mindig kutat a tettes után, a napokban végre rátalált Csikós József személyében. A gyanuba fogott erősen tagad ugyan, de a tanúk ellene vallanak.

**Csalás.** Rác Dusan 21 éves zentai lakos, fiatal kora daczára 3 évet töltött fogházban, ott az asztalos mesterséget tanulta, de úgy látzik, hogy nem azért, hogy abból tisztességes kereset forrása legyen, hanem egyes mesterek nevére bizonyítványokat hamisít, hogy azokkal a könnyű hívőket megcsalja, tőlük kölcsönöket vesz, persze a mit soha meg nem fizet, s üzlethez ily módon árucikkeket csal ki. A rendőrség nevezett veszélyes voltára ezton is figyelmessé teszi a város közönségét.

**Hernyózás.** Itt az ideje, hogy gyümölcsfáinkat a hernyófészkektől megtisztítsuk, ha azt nem akarjuk, hogy fáink lombzatát és várható termését a hernyók tönkre ne tegyék. A rendőrkapitányság szigorú rendeletet bocsátott ki a hernyózás eszközlésére, mely rendeletet minden gyümölcsfa, illetve kerttulajdonos bírság terhe mellett köteles teljesíteni. Igazán elmaradottságra mutat, hogy még azt is rendeletileg kell egy-nemely emberrel megtetetni, a minek elhanyagolása által csak önmagának okoz bajt és veszteséget.

**A gyolcsos tótok megrendszabályozása.** Igen üdvös és a vidéki kézműárkereskedés szempontjából nagy fontosságú határozatot hozott a kereskedelmi miniszter a gyolcsos tótok a házalás czimén üzött iparuk meggátlására. Régi és jogos panasza az a vidéki kereskedőknek, hogy üzleteiket, existenciájukat veszélyeztetik a gyolcsos üzelmek. Ezek a gyolcsosok ugyanis kijátszva régi jogon gyakorolt házalási edgedélyüket, kocsin valósággal nagy áruraktákkal ellepnek bizonyos vidékeket és a heti piacon dusan megrakott sátrakkban árulnak mindent és egyenesen tönkre teszik a stabul kereskedőt, a kik az adót fizetik, személyzetet tartanak és viselik az állandó üzletköltségeit. Egyáltalán házalnak és nem vándorolnak ezek a gyolcsosok, hanem felosztva egymás közt az ország különböző részeit állandóan minden hetivásár alkalmával ugyanabba a községbe mennek és másra mint hetivásárra egyáltalán nem is járnak. Hat-hat napi turnusta, ki melyik vidéket járja, visszatér ugyanarra a helyre rengeteg áruval, nagy sátrakkal. Ez a tulkapás valósággal megrongáta már a szolid vidéki kereskedést. Ezért hasznos dolgot mivel a kereskedelmi miniszter, a mikor végre szétütött ezek közt a sáskák közt. Kívánatos, hogy minden törvényhatóság a legnagyobb szigorral járjon közre a maga területén a miniszteri rendelet végrehajtásában.

**Gazdasági cselédek és munkások kitüntetése.** A földmivelségi m. kir. miniszter a hosszabb időt egy helyen töltött gazdasági cse-

lédek és munkások példás hűségét szorgalmas munkálkodását, derék, becsületes, viselkedését dicsérettel és elismeréssel méltányolván, az alább megnevezett bácsvármegyei gazdasági cselédeket pénzbeli jutalomban részesítette s részükre elismerő okiratot adott ki: Ocsenás József (Kiszács), Torma Pál (Kishegyes), Kovács Mihály (Bács-Topolya), Gálity István (Szántova), Hilcz Antal (Bács-Vaskut), Glück Márton (Bács-Vaskut), Weinper János (Rigyicza), Simivics István (Bács-Szt-Tamás), Lukity Pál (Bács-Szt-Tamás Heckli Jakab (Hódságh), Kaasz István (Hódságh), Petovics Antal (Bács-Kula), Schell János (Torzsa), Geiger Henrik (Ujverbász), Heicel Pál (Futtak), Ferró Mátyás (Bács-Topolya), Karsai István (Bajsa), Kapeller József (Felső-Szt-Iván), Aabaj Rókr. (Borsód), Lukács. Ferencz (Bács-Petrovosszelló), Szloboda József (Bács-Petrovosszelló).

**Uj emlékérem.** A m. kir. belügyminiszter körrendeletileg tudatta a törvényhatóságokkal, hogy ő Felsége oly szándékkal, hogy a kitaró és lelkiismeretes köteleességteljesítést tiszteletben részesítse és legfelső elismerésének látható jele által az osztrák-magyarmonarchia népességének minden osztályát hivatásos tevékenységében való hű kitarásra buzdítsa, ötven éves uralkodói jubileumának ünnepe alkalmából új érmet alapított, mely „Diszereim negyven évi hű szolgálattért” nevet fog viselni és rangálás és nemi külömbőség nélkül lesz adományozva. Nevezett miniszter egyidejűleg felhívta a törvényhatóságokat, hogy az éremalapítást a lehető legszelebb körben hozzák a közönség tudomására.

**Egy ünnepély leírása a bibliában.** Omri házának sarja, a phoeniciai istenek imádoja megsebesült vala, s visszavonula jezreéli palotájába, Elizeus ekkor átment a rómathi táborba, megállta a seregek fejedelmei előtt és szóla a buzgó Jehuhoz: „Beszédem vagyon veled, oh fejedelem!” Bementek a házba, és ő Jehunak fejére tölté az olajat és monda neki: „Ezt monja Jahveh, az Izráelnek istene: királylyá kentelek téged Jahveh népén az Izráelben.” Jehu pedig kijöve az ő urának szolgálaihoz és monda: „Igy s így szóla nékem, mondván királylyá kentelek téged. Azért nagy sietséggel kiki mind ragadá az ő ruháját és alá helyezteték a grádicsnak felső részére és trombitát fuvának, mondván: Jehu uralkodik!” Így mondja el egy királylyá kenés történetét a könyvek könyve, a biblia a tragédiák e tárháza. (Királyok k. 2. 9.) Az egyszerű szavakból komoly, őszinte, becsületes nép erős morális érzelme dobog felénk, az az érzelem, mely áthuzódik egész nagy tragikus történelmükön. E történelem legkitünőbb irott kútforrása az új nagy világtörténeti mű, mely ez eseményeket a legujabb adatok felhasználásával mondja el. A marziali Henrik szerkesztésében megjelenő Nagy Képes Világtörténet ez melynek most 11-ik füzeté jelent meg, gazdagon illusztrálva. Egy füzet ára 30 kr. kapható minden hazai könyvkereskedésben s a kiadó társulatnál. Megjelen minden héten egy füzet.

**„Losonez végromlása története.** Az 1849. évi augusztus 8-án Losonez városa az oroszok általi feldulásának 50 éves évfordulójára. Losonez városa nemes városi tanácsának ajánlva „czimmel épp most jelent meg egy felette érdekes zenemű zongorára két kézre melyhez a következő előszó van csatolva: A magyar zeneirodalom csak kevés olyan harczi dalt tudott megörökíteni, amely az 1848-49 szabadságharc napjaiban termett, vagy amelyet akkori zenekar vezetők csináltak. Ilyen ritkaság a „Losonez végromlása”, a melyet Borzó Miska az 1848-49-iki gömörvármegyei karmester szerzett, annak a rettenetes képnek a hatása alatt, amelyet rá a felgyújtott Losonez égése tett. Borzó Miska, akinek magának is volt háza Losonezon, összes butoraiból semmit sem tudott megmenteni. Egy kopott, régi hegedűt kapva hóna alá, úgy menekült a szomszédos guszonai erdőbe; s ott nyomban szerezte a remek dalt, melyet aztán zenekara is betanult s több csatában lelkesűhek hatalmas hangjai mellett dicső honvédek. Losonez Graber orosz tábornok tudvalevőleg azért gyujtatta föl, mert 1849. augusztus 8-án két vakmerő nemzetőr az ottani koronakávéházban Petrovezky herezeg dzsidás századost és még két más tisztet legyilkolt. Egy Fábó Zsuzs-

nevetű lofa aztán a tiszteket még ruháiktól is megfosztotta s úgy temeték el őket, koporsó nélkül. Ez annyira föllázította Grabert, hogy egymásután két cserkesz ezrednek engedett szabad prédálást Losonez városában, ezután nyolcz helyen dobott üszköt a háztetőkre. Aztán, a két nemzetőrrel és Fábó Zsuzsival, körmeikkel kapartatta ki az orosz tiszteket, noha a szerencsétlenek a rekkenő forróságban, meg a borzalmas hullaszagtól többször is elájultak. Borzónak klaszikusan remek nótája a szó teljes értelmében festi ezeket a rémes jeleneteket, s öt részből áll: Első részében valóságos művészi hangfestéssel jelzi hogy az ázsiai cserkesz lovassán halk trombitaszóval indul. A második rész tempa morajjal jelzi hogy a cserkeszek támadnak s a lovasság rémülten menekül az erdő felé. A negyedikben halljuk a lovasság zárt sorainak csattogó döbörgését, az ötödik pedig halottszomorú elhaló hangon jelzi, mikor kirabolt várostól elvonul a tönkre ment nép.

Jellemző különösen a félrevert harangok kongása, a gyermekek és asszonyok jajveszékése és a sivitó golyóknak a G-huron való remek és páratlan utánzása. Eredeti, hogy az orosz ágyuk dörgését a bőgő hátán jeleztek, nagyot, tempát ütve a kézzel rája. A czimlapon látható egykori rajz azt a jelenetet tünteti föl, midőn a losonezi koronakávéház előtt a cserkesz lovasság Borzó bandáját üzte. Régen feledésbe ment ez a remek nóta, és teljes három évi fáradságos kutatásába került Markó Miklós hírlapírónak, a a cigányzenészek albuma ismert nevű szerkesztőjének, míg ezt a cigányzenekar vezetőktől megszerezte és czégünknek a mű kiadására megnyerte. Szabadságharcunk 50 éves évfordulóján azt hisszük nem adtunk kedvesebb karácsonyi ajándékot lelkes honfarsainknak, ennél a páratlanul szép dalnál, melyet jeles zenészeink Radits Béla és Rác Pali is miudig viharos tetzés mellett játszanak. Ezen igazán gyönyörű magyar zeneképet melynek ára csak 2 korona mindenkinek a legmelegebben ajánlhatjuk. Rózsavölgyi és társa.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

Kabos Ármin



## Hirdetmény.

Alulirott zárgondnok közhírré teszem, hogy Moholon a főutczán, a nagyvendéglóval szemben lévő Karakásevits Gábor-féle házat f. é. február hó 11-én d. e. 9 órakor Mohol község házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1899. évi február hó 14-től 1900. évi ápril hó 24-ig terjedő időre bérbe fogom adni.

Bánatpénzül 30 frt. a zárgondnok kezéhez leteendő. A bérösszeg negyedévi előlege részletekben fizetendő. A bánatpénz az utolsó részletbe számíttatik be. — Részletesebb feltételek alulirott zárgondnoknál megtekinthetők.

Zentán, 1899. évi február hó 1-én.

Búrany Jenő

zárgondnok.



## Legelő bérbe adás.

Csurogi rétben 150 hold I-ső osztályu legelő szabad kézből bérbe adó. Bővebbet

LÉDERER JÓZSEF urnál

Csurogon.



TARTOZIK.

Mérleg-számla 1898. évi december hó 31-én.

KÖVETEL.

Fők. lapszám	VAGYON	Osztrák értékben				Fők. lapszám	TEHER	Osztrák értékben			
		forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.
195	Pénzt. maradv: 1898. decz. 31.	4061	03			74	Részv. alap tőke számlától .	60000	—		
152	Adósok számlának . . . . .	6929	35			89	Igazg. és tisztv. bizt. „ . . . .	7500	—		
164	Értékpapir „ . . . . .	1112	40			147	Igazg. jutalék (fel nem vett) sz.	3	—		
88	Biztosítéki-lelét számlának . .	7500	—			153	Tartalék-alap számlától .	8744	23		
<sup>174, 179, 181, 189, 190</sup> 175	Folyószámla „ . . . . .	2939	83			154	Osztalék (fel nem vett) „ . . . .	228	—		
177	Ingatlan „ . . . . .	20804	46			180	Hitelezők „ . . . . .	40	73		
183	Előleg „ . . . . .	971	48			182	Betét „ . . . . .	26812	38		
184	Váltó „ . . . . .	116272	27			187	Kórházi-ágyalap „ . . . . .	20	—		
184	Kötvény „ . . . . .	32803	50			193	Nyugdíj-alap „ . . . . .	1751	03		
185	Jelzalog „ . . . . .	8340	34			194	Viszleszámitolás „ . . . . .	97128	22		
188	Zalog-előleg „ . . . . .	1590	50			203	Veszteség-nyereség „ . . . . .	3397	22	205624	81
200	O. m. b. Giró „ . . . . .	110	30								
204	Bútor és felszerelés számlának	2189	35	205624	81					205624	81
				205624	81					205624	81

## „Zentai ipar- és közgazdasági takarékpénztár részvénytársaság“

Zentán, 1898. évi december hó 31-én.

Vartus Alajos s. k.

igazgató elnök.

Varga István s. k.

könyvvezető.

Sik Frigyes s. k.

pénztárnok.

Ezen 1898. évi mérleg, veszt- és nyerszámla a kereskedelmi törvény 195 §-a értelmében megvizsgáltván, az intézeti fő- és segéd könyvekkel összegegyeztetvén, az minden tételében helyesnek és megegyezőnek találtatott.

Zentán, 1899. évi február hó 1-én.

Branovaesky Ignác s. k.

f. b. elnök.

Forray Ferencz s. k.

f. b. jegyző.

Vartus Károly s. k.

f. b. tag.

**A „Zentai Hiradó“**  
és a  
**„Bácskai Tanügy“**  
kiadóhivatala.

Minden fajta és nagyságu  
Levélpapírok  
Legjobb minőségű  
**ÍRÓ- és RAJZPAPÍROK,**  
Különféle szerk. zsebben hordható  
csavar-íronok.  
**TOLLSZÁRAK és TINTATARTÓK,**  
Jegyző- és másoló-könyvek,  
**TINTÁK,**  
**ÜZLETI KÖNYVEK**  
Legjobb gyártmányu  
angol aczél író tollak,  
**PEKETE és SZINES IRONOK,**  
Törölgumik és rajzeszközök,  
**Emlékkönyvek.**

Az irodalom legújabb termékei  
**Tankönyvek, szakmunkák,**  
valamint diszkótésu  
**IMAKÖNYVEK,**  
Ifjusági iratok, képeskönyvek,  
Köszöntő, szavaló,  
Levelezési és szakácskönyvek,  
Regények.



**KÖNYV- ÉS PAPIR-  
KERESKEDÉS.**

---

**KABOS ARMIN**  
ZENTÁN.

---

**KÖNYVNYOMDA.  
KÖNYVKÖTÉSZEZET**



A legújabb  
**ZENEMŰVEK,**  
Zongora- és hegedű-iskolák  
kaphatók.

Mindenféle  
**HAVI, HETI- és NAPILAPOKRA**  
előfizetéseket pontosan eszközök

**Könyvnyomdában**  
mindennemű  
nyomtatványok u. m.:  
**Névjegyek,**  
Levélpapírok és borítékok,  
Eljegyzési jelentések,  
Lakadalmi és háll meghívók,  
Szamlák és körlevelek,  
TÁBLÁZATOK,  
Ügyvédi és községi  
nyomtatványok,  
olcsó árban, gyors és  
izléses kivitelben készítettnek.

**Könyvkötészetemben**  
mindenféle munkák csinos  
kiállításban és olcsó árért  
készítettnek.